

REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SO SÍDLOM

V KOŠICIACH, Ipeľská 1, PSČ 040 11 KOŠICE

Tel.: 055/7860101

Fax: 055/7860147

E- mail: ke.sekretariat@uvzs.sk IČO:00606 723

Košice, 30.09.2009

Odbor Hv

tu

Vec : Mimoriadne ciele kontroly zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti(charitné, hospice a pod.), ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia, v SR
- správa

Na základe žiadosti ÚVZ SR zo dňa 10.09.2009 o vykonanie mimoriadnych cielejších kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti(charitné, hospice a pod.), ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia, v Slovenskej republike, boli v zmysle usmernenia v dňoch 16.09- 30.09.2009 vykonané kontroly v predmetných zariadeniach. Výsledky kontrol podľa požadovanej štruktúry sú nižšie uvedené.

a.) Zoznam všetkých domovov sociálnej starostlivosti, domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti(charitné, hospice a pod.) za Košice:

Celkovo- 17, z toho v 15-ich sa pokrmy pripravujú a v 2-och sa vykonáva výdaj dovezených pokrmov.

p.č.	Prevádzkovateľ	Prevádzka
1.	Arcidiecézna charita Košice, Dom pokojnej staroby A.F.Colbrieho, Južná trieda, Košice	Južná trieda , Košice
2.	DD a DSS, Andraščíková, Barca	Andraščíková, Barca
3.	DD A DSS, Skladná č.4, Košice	Skladná č.4, Košice
4.	Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice	Garbiarska ul. 4, Košice
5.	Zariadenie opatrov. služby Jesienka n.o., Turgenevova 9, Košice	Turgenevova, Košice
6.	Helvik plus, Resocializačné kultúrno- vzdelávacie centrum, n.o., Krakovská 1, Košice(výdaj)	Paulínyho 49, Košice
7.	Penet spol.r.o.	Kuchyňa pre dôchodcov, Vojvodská 5, KE
8.	Domov sociálnych služieb Kráľovce 195	Kráľovce
9.	SČK Zariadenie opatrov. služby Medzev, Komenského 19, KE	Medzev
10.	SERVIS SK s.r.o., Dunajská 10, KE	Medzev časť Grunt
11.	DD Hlavná č. 87, Moldava n/Bodvou	Moldava n/Bodvou
12.	DD Šugov (výdaj)	Šugov
13.	PATRIA n.o., Drienovecké kúpele	Drienovecké kúpele
14.	Domov dôchodcov, Obchodná 73, Poproč	Poproč
15.	Domov sv. Anny n.o., Vlčia dolina, Poproč	Poproč
16.	DSS Hlavná 137, Šemša	Šemša
17.	DSS, Maják n.o., Zdoňa	Zdoňa

b.) Počet vykonaných kontrol - 15

c.) Počet skontrolovaných zariadení (uviesť názov zariadenia) - 7

1. Zariadenie spoločného stravovania (kuchyne) Arcidiecézna charita Košice, Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho, Južná trieda 2, 040 01 Košice
2. Stravovacia prevádzka- DD a DSS, Andraščíková, Barca
3. Stravovacia prevádzka- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Skladná,
4. Stravovacia prevádzka- Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice
5. Domov sociálnych služieb v objekte Domova sociálnych služieb, Hlavná 139, 044 21 Šemša
6. Stravovacia prevádzka v Domove dôchodcov sv. Alžbety, Hlavná 87, 045 01 Moldava nad Bodvou
7. Stravovacia prevádzka v objekte Domova sociálnych služieb Kráľovce 195, 044 44 Kráľovce

d.) Najčastejšie zisťované nedostatky

Podľa bodov 1. až 17. (uvedených v liste) - závažnejšie nedostatky neboli zistené.

K bodu 18. - jedálne lístky v 4-och prevádzkach zostavujú diétne sestry, v ostatných vedúce stravovacích zariadeniach v spolupráci so šéfkuchármi. Jedálne lístky sú odsúhlasované stravovacou komisiou, ktorej účastníkmi sú aj samostatní klienti. Sledovanie napĺňania výživových odporúčaní výpočtami sa ani v jednom zariadení nevykonáva, podľa udania vedúcich stravovacích zariadení na fyziologické potreby klientov sa prihliada podľa potreby- najmä u ležiacich klientov, zohľadňujú sa aj požiadavky klientov na väčšie dávky individuálne (prídavok).

Bod 19.- kontrola zostavy jedál z jedálnych lístkov, či spĺňajú priemerné hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov a cukrov podľa odporúčaných výživových dávok:

Pri zostavovaní jedálnych lístkov vo všetkých zariadeniach sa prihliada na pestrosť a sezónnosť potravín.

Zo strany RÚVZ bola inventórnou metódou vykonaná kontrola zostavy jedál z jedálnych lístkov (či spĺňajú priemerné hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov a cukrov podľa odporúčaných výživových dávok) celkovo v 7-ich zariadeniach za obdobie 1 týždňa (v zmysle dodatočného usmernenia). Kontrola bola vykonaná počítačovým programom Alimenta. Zistené hodnoty boli porovnávané s OVD u nepracujúcich žien vo vekovej kategórii 55-74 rokov a u nepracujúcich mužov vo vekovej kategórii 60-74 rokov (tieto vekové kategórie sú v najvyššom počte klientov zastúpené v sledovaných zariadeniach).

Výpočtami bolo zistené nasledovné:

- priemerné hodnoty (za týždeň) obsahu **energie** v pokrmoch u mužov boli vo všetkých zariadeniach (okrem jedného) prekročené a to v rozsahu od 22- 36%, u žien vo všetkých zariadeniach prekročené v rozsahu od 11-52%
- priemerné hodnoty obsahu **tukov** v pokrmoch u mužov boli vo všetkých zariadeniach(okrem jedného) prekročené a to v rozsahu od 16- 115%, u žien vo všetkých zariadeniach prekročené v rozsahu od 28- 151%
- priemerné hodnoty obsahu **cukrov** v pokrmoch u mužov boli v 1-om zariadení prekročené o 11%, v 6-tich zariadeniach spĺňali požiadavky OVD; u žien v 4 zariadeniach boli prekročené v rozsahu od 13- 19% ; v 3-och zariadeniach spĺňali požiadavky OVD
- priemerné hodnoty obsahu **bielkovín** v pokrmoch u mužov boli vo všetkých zariadeniach (okrem jedného) prekročené a to v rozsahu od 26- 63%, u žien vo všetkých zariadeniach prekročené v rozsahu od 22- 102%

Pitný režim- vo všetkých zariadeniach sú vytvorené podmienky na jeho dodržiavanie - čaj je poskytovaný 5x denne, okrem toho sú v letnom období zdravotníckym personálom podávané podľa dopytu minerálne vody, prípadne pitná voda s ovocným sirupom.

e.) Počet uložených opatrení- 0

f.) Počet uložených sankcií/ celková suma- 0

g.) Počet uložených blokových pokút/ celková suma- 0

h.) Výsledky laboratórných rozborov pokrmov na obsah bielkovín, sacharidov a lipidov

V sledovanom období v 4-och zariadeniach bola odobratá celodenná strava (2 dni) na laboratórne stanovenie obsahu energie, bielkovín, tukov, cukrov.

Jednalo sa o:

1. Zariadenie spoločného stravovania (kuchyne) Arcidiecézna charita Košice, Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho, Južná trieda 2, 040 01 Košice
2. Stravovacia prevádzka- DD a DSS, Andraščíková, Barca
3. Stravovacia prevádzka- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Skladná,
4. Stravovacia prevádzka- Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice

Laboratórnymi skúškami boli stanovené tieto ukazovatele: obsah energie, bielkovín, tukov a cukrov. Z výsledkov laboratórných skúšok boli v jednotlivých zariadeniach vypočítané priemerné hodnoty(za 2 dni).

Ukazovateľ	Barca	Juž.trieda	Garbiarska	Skladná
Energia KJ				
OVD M	9500,000			
OVD Ž	8500,000			
Priemer 2-och dní	8986,500	9810,500	12806,500	10822,500
Plnenie M v %	94,600	103,300	134,800	113,900
Plnenie Ž v %	105,700	115,400	150,700	127,300
Bielkoviny v g				
OVD M	62,000			
OVD Ž	50,000			
Priemer 2-och dní	76,450	78,040	104,000	95,300
Plnenie M v %	123,300	125,900	167,700	153,800
Plnenie Ž v %	152,900	156,100	208,100	190,600
Tuky v g				
OVD M	70,000			
OVD Ž	60,000			
Priemer 2-och dní	87,700	82,200	109,000	111,140
Plnenie M v %	125,300	117,420	155,710	158,770

<i>Plnenie Ž v %</i>	146,200	137,000	181,660	185,230
Cukry v g				
OVD M	348,000			
OVD Ž	323,000			
Priemer 2-och dní	246,440	305,280	392,660	281,060
Plnenie M v %	70,810	87,700	112,830	80,760
Plnenie Ž v %	76,290	94,510	121,560	87,010

Celkovo možno konštatovať, že obsah energie v odobratých pokrmoch prekročoval OVD vo všetkých zariadeniach, až na zariadenie - Stravovacia prevádzka- DD a DSS, Andraščíková, Barca, celkovo viac u žien.

Obsah bielkovín a tukov vo všetkých prípadoch prekročoval OVD, v niektorých prípadoch až o 100% (viac u žien).

Obsah cukrov v 3-och zariadeniach nedosahoval OVD, v 1-om zariadení prekročoval OVD (Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice).

i.) Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami (uviesť názov a adresu zariadenia, zistené nedostatky a uplatnenie represívnych opatrení)

V kontrolovaných zariadeniach závažnejšie nedostatky neboli zistené.

**Správa z výkonu mimoriadnych cielených kontrol zameraných na dodržiavanie
hygienických požiadaviek v domovoch sociálnej starostlivosti, vrátane domovov
dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti(charitné, hospice a pod.),
ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia, v SR**

a.) Zoznam všetkých domovov sociálnej starostlivosti, domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti(charitné, hospice a pod.) za Košice:

Celkovo- 17, z toho v 15-ich sa pokrmy pripravujú a v 2-och sa vykonáva výdaj dovezených pokrmov.

p.č.	Prevádzkovateľ	prevádzka
1.	Arcidiecézna charita Košice, Dom pokojnej staroby A.F.Colbrieho, Južná trieda, Košice	Južná trieda , Košice
2.	DD a DSS, Andraščíková, Barca	Andraščíková, Barca
3.	DD A DSS, Skladná č.4, Košice	Skladná č.4, Košice
4.	Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice	Garbiarska ul. 4, Košice
5.	Zariadenie opatrov. služby Jesienka n.o., Turgenevova 9, Košice	Turgenevova, Košice
6.	Helvik plus, Resocializačné kultúrno- vzdelávacie centrum, n.o., Krakovská 1, Košice(výdaj)	Paulínyho 49, Košice
7.	Penet spol.r.o.	Kuchyňa pre dôchodcov, Vojvodská 5, KE
8.	Domov sociálnych služieb Kráľovce 195	Kráľovce
9.	SČK Zariadenie opatrov. služby Medzev, Komenského 19, KE	Medzev

10.	SERVIS SK s.r.o., Dunajská 10, KE	Medzev časť Grunt
11.	DD Hlavná č. 87, Moldava n/Bodvou	Moldava n/Bodvou
12.	DD Šugov (výdaj)	Šugov
13.	PATRIA n.o., Drienovecké kúpele	Drienovecké kúpele
14.	Domov dôchodcov, Obchodná 73, Poproč	Poproč
15.	Domov sv. Anny n.o., Vlčia dolina, Poproč	Poproč
16.	DSS Hlavná 137, Šemša	Šemša
17.	DSS, Maják n.o., Zdoňa	Zdoňa

b.) Počet vykonaných kontrol - 15

c.) Počet skontrolovaných zariadení (uviesť názov zariadenia) - 7

1. Zariadenie spoločného stravovania (kuchyne) Arcidiecézna charita Košice, Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho, Južná trieda 2, 040 01 Košice
2. Stravovacia prevádzka- DD a DSS, Andraščíková, Barca
3. Stravovacia prevádzka- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Skladná,
4. Stravovacia prevádzka- Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice
5. Domov sociálnych služieb v objekte Domova sociálnych služieb, Hlavná 139, 044 21 Šemša
6. Stravovacia prevádzka v Domove dôchodcov sv. Alžbety, Hlavná 87, 045 01 Moldava nad Bodvou
7. Stravovacia prevádzka v objekte Domova sociálnych služieb Kráľovce 195, 044 44 Kráľovce

d.) Najčastejšie zisťované nedostatky

Podľa bodov 1. až 17. (uvedených v liste) - závažnejšie nedostatky neboli zistené.

K bodu 18. - jedálne lístky v 4-och prevádzkach zostávajú diétne sestry, v ostatných vedúce stravovacích zariadeniach v spolupráci so šéfkuchármi. Jedálne lístky sú odsúhlasované stravovacou komisiou, v ktorej účastníkmi sú aj samostatní klienti. Sledovanie napĺňania výživových odporúčaní výpočtami ani v jednom zariadení sa nevykonáva, na fyziologické potreby klientov sa prihliada podľa potreby- najmä u ležiacich klientov, zohľadňujú sa aj požiadavky klientov na väčšie dávky individuálne (prídavok).

Bod 19.- kontrola zostavy jedál z jedálnych lístkov, či spĺňajú priemerné hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov a cukrov podľa odporúčaných výživových dávok:

Pri zostavovaní jedálnych lístkov vo všetkých zariadeniach sa prihliada na pestrosť a sezónnosť potravín.

Zo strany RÚVZ bola inventórnou metódou vykonaná kontrola zostavy jedál z jedálnych lístkov (či spĺňajú priemerné hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov a cukrov podľa odporúčaných výživových dávok) celkovo v 7-ich zariadeniach.

Kontrola bola vykonaná počítačovým programom Alimenta. Zistené hodnoty boli porovnávané s OVD u nepracujúcich žien vo vekovej kategórii 55-74 rokov a u nepracujúcich mužov vo vekovej kategórii 60-74 rokov (tieto vekové kategórie sú v najvyššom počte klientov zastúpené v sledovaných zariadeniach).

Výpočtami bolo zistené nasledovné:

- priemerné hodnoty obsahu **energie** v pokrmoch u mužov boli vo všetkých zariadeniach (okrem jedného) prekročené a to v rozsahu od 22- 36%, u žien vo všetkých zariadeniach prekročené v rozsahu od 11-52%
- priemerné hodnoty obsahu **tukov** v pokrmoch u mužov boli vo všetkých zariadeniach(okrem jedného) prekročené a to v rozsahu od 16- 115%, u žien vo všetkých zariadeniach prekročené v rozsahu od 28- 151%
- priemerné hodnoty obsahu **cukrov** v pokrmoch u mužov boli v 1-om zariadení prekročené o 11%, v 6-tich zariadeniach spĺňali požiadavky OVD; u žien v 4 zariadeniach boli prekročené v rozsahu od 13- 19% ; v 3-och zariadeniach spĺňali požiadavky OVD
- priemerné hodnoty obsahu **bielkovín** v pokrmoch u mužov boli vo všetkých zariadeniach (okrem jedného) prekročené a to v rozsahu od 26- 63%, u žien vo všetkých zariadeniach prekročené v rozsahu od 22- 102%

Pitný režim- vo všetkých zariadeniach sú vytvorené podmienky na jeho dodržiavanie- čaj je poskytovaný 5x denne, okrem toho sú v letnom období zdravotníckym personálom podávané podľa dopytu minerálne vody, prípadne pitná voda s ovocným sirupom.

e.) Počet uložených opatrení- 0

f.) Počet uložených sankcií/ celková suma- 0

g.) Počet uložených blokových pokút/ celková suma- 0

h.) Výsledky laboratórnych rozborov pokrmov na obsah bielkovín, sacharidov a lipidov

V sledovanom období v 4-och zariadeniach bola odobratá celodenná strava - 2 dni na laboratórne stanovenie obsahu energie, bielkovín, tukov, cukrov.

Jednalo sa o:

1. Zariadenie spoločného stravovania (kuchyne) Arcidiecézna charita Košice, Dom pokojnej staroby A. F. Colbrieho, Južná trieda 2, 040 01 Košice
2. Stravovacia prevádzka- DD a DSS, Andraščíková, Barca
3. Stravovacia prevádzka- Zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Skladná,
4. Stravovacia prevádzka- Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice

Laboratórnymi skúškami boli stanovené tieto ukazovatele: obsah energie, bielkovín, tukov a cukrov. Z výsledkov laboratórnych skúšok boli v jednotlivých zariadeniach vypočítané priemerné hodnoty(za 2 dni).

Ukazovateľ	Barca	Juž.trieda	Garbiarska	Skladná
Energia KJ				
OVD M	9500,000			
OVD Ž	8500,000			
Zistená 1 deň	8150,000	9611,000	9485,000	14090,000

Zistená 2 deň	9823,000	10010,000	16128,000	7555,000
Priemer 2-och dní	8986,500	9810,500	12806,500	10822,500
Plnenie M v %	94,600	103,300	134,800	113,900
Plnenie Ž v %	105,700	115,400	150,700	127,300
Bielkoviny v g				
OVD M	62,000			
OVD Ž	50,000			
Zistená 1 deň	83,200	74,680	78,300	106,300
Zistená 2 deň	69,700	81,400	129,770	84,370
Priemer 2-och dní	76,450	78,040	104,000	95,300
Plnenie M v %	123,300	125,900	167,700	153,800
Plnenie Ž v %	152,900	156,100	208,100	190,600
Tuky v g				
OVD M	70,000			
OVD Ž	60,000			
Zistená 1 deň	85,140	88,050	65,450	151,290
Zistená 2 deň	90,290	76,300	152,590	71,000
Priemer 2-och dní	87,700	82,200	109,000	111,140
Plnenie M v %	125,300	117,420	155,710	158,770
Plnenie Ž v %	146,200	137,000	181,660	185,230
Cukry v g				
OVD M	348,000			
OVD Ž	323,000			
Zistená 1 deň	196,940	283,740	324,460	368,770
Zistená 2 deň	295,940	326,830	460,860	193,350
Priemer 2-och dní	246,440	305,280	392,660	281,060
Plnenie M v %	70,810	87,700	112,830	80,760
Plnenie Ž v %	76,290	94,510	121,560	87,010

Celkovo možno konštatovať, že obsah energie v odobratých pokrmoch prekračoval OVD vo všetkých zariadeniach, až na zariadenie - Stravovacia prevádzka- DD a DSS, Andraščíková, Barca, celkovo viac u žien.

Obsah bielkovín a tukov vo všetkých prípadoch prekračoval OVD, v niektorých prípadoch až o 100% (viac u žien).

Obsah cukrov v 3-och zariadeniach nedosahoval OVD, v 1-om zariadení prekračoval OVD (Stredisko soc. pomoci mesta Košice, Garbiarska ul. 4, Košice).

i.) Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami (uviesť názov a adresu zariadenia, zistené nedostatky a uplatnenie represívnych opatrení)

V kontrolovaných zariadeniach nedostatky neboli zistené.